

Sygn. akt III K 1169/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 kwietnia 2015 r.

Sąd Rejonowy w Wałbrzychu III Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący S.S.R. Anna Glijerska-Socha

Protokolant Monika Suhecka

przy udziale Renaty Mlynarskiej - Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Wałbrzychu

po rozpoznaniu w dniach: 26 marca 2014 r., 19 maja 2014 r., 16 lipca 2014 r., 24 września 2014 r., 1 kwietnia 2015 r.

sprawy:

S. S.

urodz. (...) w W.

córki W., B. z domu G.

oskarżonej o to, że:

w okresie od 2008 r. daty bliżej nieustalonej do kwietnia 2013 roku w J. woj. (...) działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru przywłaszczyła sobie powierzone jej mienie w postaci pieniędzy w łącznej kwocie 111 934,23 zł czym działała na szkodę Urzędu Miasta J.,

tj. o czyn z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

I. oskarżoną S. S. uznaje za winną tego, że w okresie od 2008 roku daty bliżej nieustalonej do kwietnia 2013 roku w J., województwo (...), działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru przywłaszczyła sobie powierzone jej mienie w postaci pieniędzy w łącznej kwocie 111 420,14 złotych czym działała na szkodę Gminy J., to jest występku z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za czyn ten na podstawie art. 284 § 2 k.k. wymierza jej karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

II. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 pkt 1 k.k. zawiesza warunkowo wykonanie orzeczonej wobec oskarżonej kary pozbawienia wolności tytułem próby na okres lat 3 (trzech),

III. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzeka od oskarżonej S. S. na rzecz oskarżyciela posiłkowego Gminy J. obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę kwoty 111 420,14 zł (sto jednaście tysięcy czterysta dwadzieścia złotych czternaście groszy),

IV. na podstawie art. 41 § 1 k.k. orzeka wobec oskarżonej S. S. zakaz zajmowania stanowiska związanego z odpowiedzialnością materialną przez okres lat 5 (pięciu),

V. zasądza od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa wydatki poniesione przez Skarb Państwa od chwili wszczęcia postępowania i wymierza jej opłatę w wysokości 300 złotych.

Sygnatura akt III K 1169/13

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Wałbrzychu ustalił następujący stan faktyczny :

Oskarżona S. S.w okresie od 1 stycznia 2008r. do 24 kwietnia 2013r. była zatrudniona w Gimnazjum Miejskim im. (...)w J.na stanowisku głównego księgowego na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony . Do obowiązków oskarżonej należało prowadzenie rachunkowości jednostki zgodnie z określonymi przepisami i zasadami rachunkowości polegające na sporządzaniu, przyjmowaniu, obiegu archiwizowaniu i kontroli dokumentów, wykonywanie dyspozycji środkami pieniężnymi zgodnie z przepisami dotyczącymi zasad wykonywania budżetu , gospodarki środkami pozabudżetowymi i innymi będącymi w dyspozycji jednostki , dokonywanie kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych, opracowywanie wspólnie z dyrektorem jednostki planów dochodów i wydatków, sprawozdań z wykonywania budżetu, sporządzanie sprawozdań z planu finansowego, analiz okresowych z wykorzystaniem środków i prognozowanych zmian, sporządzanie przelewów wynagrodzeń, sporządzanie list innych wypłat zgodnie z odrębnymi przepisami. Środki za działalność Gimnazjum Miejskiego przekazywane są bezgotówkowo przez Urząd Gminy J..

Dowód:

umowa o pracę wraz z aneksem /k- 15, 16/

zakres czynności głównego księgowego/k- 17-19/

zeznania świadka B. J. /k- 9-12, 20-21, 929-931/

wyjaśnienia oskarżonej S. S. /k- 840, 920/

W okresie od dnia 8 kwietnia 2013r. oskarżona S. S.przebywała na urlopie macierzyńskim w związku z czym wprowadzono na zastępstwo nowego pracownika księgowości. Z uwagi na liczne interwencje kontrahentów i wezwania do zapłaty Dyrektor Gimnazjum B. J.wraz z M. K.sprawdziły dokumentację księgową szkoły oraz bieżące płatności opierając się o wyciągi bankowe , dokonując analizy kont oskarżonej i sprawdzenia czy na konta poszczególnych kontrahentów wpłynęły kwoty wykazane fakturami. W wyniku tej kontroli stwierdzono nieprawidłowości dotyczące rozliczeń i wystąpiono do kontrahentów o ustalenie sald . Po sprawdzeniu transakcji dostępnych w serwisie (...)za lata 2010-2013 Dyrektor Gimnazjum B. J.stwierdziła, że pieniądze zamiast na konto kontrahentów wpływały na konto oskarżonej .

Dowód:

zeznania świadka B. J. /k- 9-12, 20-21, 929-931/

zeznania świadka M. K. /k- 1064-1065/

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Dyrektor Gimnazjum Miejskiego im. (...)w J.B. J.w dniu 18 kwietnia 2013r. złożyła do Kancelarii Urzędu Miasta w J.wniosek o przeprowadzenie kontroli zarządczej w obszarze finansów szkoły. W dniu 22 kwietnia 2013r. Skarbnik Miasta J.przeprowadził weryfikację dokumentacji finansowej Gimnazjum Miejskiego im. (...)w J.za lata 2007r. do 2013r. w celu potwierdzenia nieprawidłowości wskazanych we wniosku Dyrektora Gimnazjum . W wyniku przeprowadzonej kontroli wewnętrznej dokumentacji za lata 2007- 2013r. ujawniono , że w okresie od 2008r. do 8 kwietnia 2013r. oskarżona S. S.dokonywała wpłat na osobisty rachunek bankowy w Banku (...)o nr (...)kwot należnych poszczególnym kontrahentom wpisując w dyspozycji przelewu właściwą nazwę kontrahentów i numer faktury a w numerze rachunku szkoły własny numer rachunku. Na podstawie analizy dokumentów elektronicznych wygenerowanych z systemu (...)za lata 2010-2013r. , weryfikacji wyciągów bankowych znajdujących się w dokumentach księgowych jednostki w latach 2008 -2009 wykazano straty na łączna kwotę 95.095, 38 zł.

Dowód :

zeznania świadka B. J. /k- 9-12, 20-21, 929-931/

dokumentacja dotycząca sprawozdawczości Gimnazjum Miejskiego w J. za rok 2008, 2009, 2010r, 2011r, 2012r. /k- 41-249/

dokumenty księgowe za rok 2008, 2009, 2010, 2011, 2012 i 2013/k- 250-634/

protokół kontroli zarządczej z dnia 30.04.2013r./ k- 638-647/

pismo Gminy J. z dnia 11 lipca 2014r. wraz z analizą kont oskarżonej za rok 2013r. i wyciągami z kont /k-943-1062/

wyjaśnienia oskarżonej S. S. /k- 840, 920/

Oskarżona S. S.w okresie od 2008 r. do kwietnia 2013r. przywłaszczyła na szkodę pokrzywdzonego Gminy J.dysponenta środków przelewanych na rzecz Gimnazjum Miejskiego im. (...)w J.łączną kwotę 111.420, 14 zł. , na która składają się pobrane i nierozliczone przez oskarżona środki pieniężne w kwotach : 2284, 72 złotych za 2008 rok , 38.912,55 złotych za 2009 rok, 13.221,35 złotych za 2010 rok, 19.996, 51 złotych za 2011 rok , 30.860,71 złotych , za 2012 rok i 6144,30 złotych za 2013 rok .

Dowód:

opinia biegłej z zakresu rachunkowości M. W. wraz z dokumentacją źródłową w postaci historii rachunków bankowych, dokumenty poświadczające o zamknięciu dostępu do bankowości elektronicznej głównej księgowej, dokumenty kadrowe, kserokopie dokumentów księgowo – płacowych dotyczących wypłat z tytułu zatrudnienia za lata 2008-2013r. / k- 1083 -1153, czarny segregator załączony do opinii /

Oskarżona S. S. nie cierpi na chorobę psychiczną w znaczeniu psychozy , niedorozwój umysłowy ani inne krótkotrwałe zaburzenia czynności psychicznych , w chwili czynu miała w pełni zachowaną zdolność do rozpoznania jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem , nie zachodzą warunki z art. 31§1 lub 2 kk .

Dowód:

opinia biegłych psychiatrów R. S. i M. Ż. /k- 860-862/

Oskarżona S. S. nie była dotychczas karana sądownie.

Dowód:

dane o karalności oskarżonej /k-915, 1073/

Oskarżona S. S. na całym etapie postępowania przyznała się do popełnienia zarzucanego jej czynu. Słuchana w postępowaniu przygotowawczym podała, że końcem 2008r. przestała rozliczać pobierane zaliczki , które wpływały na jej osobiste konto i z których się nie rozliczała. Wskazała, że przywłaszczyła sobie także przelewy bankowe i jak jakaś firma wystawiła fakturę za usługi lub naprawę wówczas oskarżona robiła przelew, w którym wpisywała swój numer konta bankowego, wtedy pieniądze zamiast na konto danej firmy lub kontrahenta wpływały na jej konto osobiste . Oskarżona podała, że w szkole nie było obrotu gotówkowego a pieniądze, które sobie przywłaszczyła pochodziły z zaliczek przekazywanych na jej konto. Oskarżona wyjaśniła, że pani dyrektor jej ufała i nie wnikała w sprawy finansowe . Oskarżona wskazała, że nie wie jaką kwotę pieniędzy przywłaszczyła, ale przypuszcza, że była to kwota około 40.000 zł. /k- 840/. Oskarżona słuchana przed sądem potwierdziła swoje wyjaśnienia z postępowania przygotowawczego i kwestionując wysokość kwoty wskazanej w akcie oskarżenia, odmówiła składania dalszych wyjaśnień oraz udzielenia odpowiedzi na wszelkie pytania/k- 920/ . Oskarżona w toku prowadzonego postępowania przed sądem stawiała się tylko na pierwszy termin rozprawy.

Sąd Rejonowy w Wałbrzychu zważył, co następuje :

Sprawstwo i wina oskarżonej S. S. odnośnie popełnienia czynu opisanego w części dyspozytywnej wyroku nie może budzić żadnych wątpliwości. Na powyższe wskazują zeznania świadków M. K. i B. J., dokumenty w postaci umowy o pracę wraz z aneksem, zakres czynności głównego księgowego, dokumentacja dotycząca sprawozdawczości Gimnazjum Miejskiego im. (...) w J. za rok 2008, 2009, 2010, 2011r, 2012r. , dokumenty księgowe za rok 2008, 2009, 2010r, 2011, 2012 i 2013, protokół kontroli zarządczej z dnia 30.04.2013r., pismo Gminy J.z dnia 11 lipca 2014r. wraz z analizą kont oskarżonej za rok 2013r. i wyciągami z kont , opinia biegłej sądowej z zakresu rachunkowości M. W. i wyjaśnienia oskarżonej S. S., w których przyznała się do popełnienia zarzucanego jej czynu. W przedmiotowej sprawie bezspornym jest , że oskarżona w okresie od 2008r. do kwietnia 2013r. przywłaszczyła powierzone jej przez Gimnazjum Miejskie w J. mienie w postaci pieniędzy działając szkodę dysponenta tych środków Gminy J.. Oskarżona wskazała na mechanizm działań podjętych w tym okresie i te wyjaśnienia oskarżonej znajdują potwierdzenie w zeznaniach wskazanych wyżej świadków oraz przywołanej dokumentacji Jako, że oskarżona S. S. kwestionując wysokość przywłaszczonej kwoty w istocie nie wskazała w jakim zakresie wyliczenia te kwestionuje a jedynie w postępowaniu przygotowawczym podała, że nie wie jaką kwotę pieniędzy przywłaszczyła, przypuszcza, że była to kwota około 40.000 zł. , wobec korygowania przez pokrzywdzonego już w toku prowadzonego postępowania przed sądem wysokości przywłaszczonej kwoty i braku możliwości ich weryfikacji a także stanowiska obrońcy oskarżonej sąd dopuścił dowód z pisemnej opinii biegłej sądowej z zakresu rachunkowości M. W. na okoliczność wyliczenia kwoty przywłaszczonej przez oskarżoną S. S. na szkodę Gminy J. w okresie od 2008r. do kwietnia 2013r. z rozbiciem na poszczególne lata i wskazanie ewentualnych rozbieżności pomiędzy wyliczeniami dokonanymi przez biegłego z zestawieniem sporządzonym przez pokrzywdzonego /k- 1070/. Sporządzona pisemna opinia biegłej z zakresu rachunkowości M. W. odpowiada na postawione przez sąd pytania wskazując jednocześnie na podstawy dokonywanych wyliczeń, różnice w zakresie poszczególnych kwot wyliczonych przez biegłą w stosunku do wyliczeń sporządzonych przez pokrzywdzoną ze wskazaniem ich przyczyn. Opinia biegłej sądowej M. W. została sporządzona w oparciu o dokumenty załączone do akt sprawy a nadto o niezbędną dodatkową dokumentację uzyskaną od pokrzywdzonego już w trakcie pracy nad opinią . Jak wynika z niniejszej opinii biegłej podstawą do wydania opinii był materiał dowodowy zgromadzony w aktach sprawy , dokumentacja księgową Gimnazjum Miejskiego im. (...) w J. przedłożona biegłemu w trakcie pracy nad opinią w postaci wyciągów bankowych gimnazjum za lata 1.01.2008 do 30.04.2013r. dotyczących rachunku podstawowego , rachunku ZFŚS oraz rachunku dochodów własnych, źródłowa dokumentacja kosztowa gimnazjum za okres od 1.01.2008r. do 30.04.2013r., wyciągi z ksiąg rachunkowych Gimnazjum w zakresie w jakim ich stan pozwalał na weryfikację przepływów pieniężnych zawartych w wyciągach bankowych gimnazjum oraz oświadczenie dyrektora Gimnazjum z dnia 12.03.2015r. w sprawie kompletności księgowanych w księgach rachunkowych operacji, z którego wynika, że na kartotekach rozrachunkowych nie znajdują się transakcje dotyczące kosztów zakwalifikowanych do wydatków z ZFŚS jak również transakcje dotyczące kosztów zakwalifikowanych do wydatków z dochodów własnych /załącznik nr 22 opinii/ . Jak wynika z opinii /k- 4 opinii/ biegła ustaliła stosowany w latach 2008r do 2013r. obieg środków pieniężnych w gimnazjum.. Przedstawia w sposób dokładny metodologię badania sprawy , w tym obieg środków pieniężnych i jego dokumentację , metodologię podejścia do ustaleń , pełne i dokładne wliczenia i wnioski biegłego dotyczące wyliczeń kwot za poszczególne lata i wskazuje skąd wynikają różnice w wyliczeniach poszczególnych kwot dokonanych przez biegłego w stosunku do wyliczeń przedstawionych przez pokrzywdzoną. Wnioski wynikające z treści opinii biegłej M. W. są logiczne i zostały w sposób szczegółowy i przekonujący uzasadnione. Biegła wskazując na dokumentację będącą podstawą do wydania opinii wskazała, że w księgach rachunkowych Gimnazjum w badanych okresie w znacznym stopniu występują braki w zapisach księgowych dotyczących rozrachunków i zgodnie z oświadczeniem Dyrektora Gimnazjum z dnia 12 marca 2015r. B. J. brak jest ewidencji zdarzeń gospodarczych dotyczących Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych / na kartotekach rozrachunkowych nie znajdują się transakcje dotyczące kosztów zakwalifikowanych do wydatków z ZFŚS jak również transakcje dotyczące kosztów zakwalifikowanych do wydatków z dochodów własnych /załącznik nr 22 opinii/. Wskazać należy, że jak wynika z treści opinii biegłej M. W. biegłej nie przedstawiono dokumentacji źródłowej dotyczącej wydatków z ZFŚS oraz dochodów własnych za cały 2008r. a jedynie do marca 2008r. z uwagi na brak dalszej dokumentacji. Odnosząc się do stanowiska obrońcy wnioskującego o dokumentację z Zakładowego

Funduszu Świadczeń Socjalnych wskazać należy, że jak wynika z treści opinii biegłej od kwoty środków pieniężnych podlegających obowiązkowi rozliczenia przez oskarżoną w danym okresie odjęto wartość wydatków gotówkowych z danego okresu, które hipotetycznie mogły być uregulowane przez oskarżoną z uprzednio pobranych zaliczek, w efekcie czego otrzymano kwotę dotycząca poszczególnych okresów./k- 5 opinii – pkt. 2.2. pkt 6 / . Biegła wskazała, że wskazane w zestawieniu nr 3 pozycje opiewające na łączną kwotę 965, 28 złotych mogły być pokryte przez oskarżoną z pobranych zaliczek, wobec czego od wskazanej przez pokrzywdzonego kwoty 3250 złotych za rok 2008 biegła odjęła kwotę 965, 28 złotych co daje kwotę 2284, 72 zł./k- 22 opinii/ . Opinia biegłej M. W. jest sporządzona w sposób rzetelny, jest opinią pełną , jasną i logiczną. Każdorazowe kwestionowanie przez oskarżoną wysokości przywłaszczonej kwoty oparte tylko na jej własnych, bliżej nieokreślonych przypuszczeniach bez wskazania merytorycznych argumentów, konkretnych zarzutów dotyczących dokonanych wyliczeń czy choćby sporządzenie własnych wyliczeń / oskarżona będąc przecież główną księgową takie kompetencje posiada/ sąd traktuje jako przyjętą linię obrony oskarżonej, która ma świadomość prawdopodobnych konsekwencji skazania w tym konieczności wyrównania szkody .

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje, iż oskarżona S. S. dopuściła się przestępstwa z art. 284§2 kk , który stanowi, iż odpowiedzialności w nim przewidzianej podlega ten, kto przywłaszcza sobie powierzona mu cudzą rzecz ruchomą lub prawo majątkowe. Oskarżona S. S. działała ze z góry powziętym zamiarem , w krótkich odstępach czasu o czym świadczą wskazane wyżej okoliczności podmiotowe i przedmiotowe, w tym wyjaśnienia samej oskarżonej.

W chwili popełnienia czynu należy oskarżonej przypisać winę albowiem okoliczności ją wyłączające nie zachodzą. Jak wynika z opinii biegłych psychiatrów oskarżona S. S. nie cierpi na chorobę psychiczną w znaczeniu psychozy , niedorozwój umysłowy ani inne krótkotrwałe zaburzenia czynności psychicznych , w chwili czynu miała w pełni zachowana zdolność do rozpoznania jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem i nie zachodzą warunki z art. 31§1 lub 2 kk . Wymierzając oskarżonej karę sąd jako okoliczność obciążająca potraktował znaczny stopień społecznej szkodliwości czynu wyrażający się w sposobie działania oskarżonej oraz rozmiarze wyrządzonej szkody . Oskarżona wykorzystując zaufanie jaki została obdarzona ze strony Dyrektora Gimnazjum B. J. działała przez okres 5 lat systematycznie i w sposób zaplanowany , co przesądza o znacznym stopniu jej zawinienia . Oskarżona nie podjęła żadnych działań naprawiających skutki swojego zachowania od czasu pobytu na urlopie macierzyńskim, w trakcie postępowania nie wyraziła skruchy, unika wszelkich kontaktów z dyrektorem gimnazjum . Jako okoliczność łagodząca sąd potraktował przyznanie się oskarżonej co do zasady do popełnienia zarzucanego jej czynu. Przy wymiarze kary uwzględniono także dotychczasową niekaralność oskarżonej. W ocenie sądu wymierzona oskarżonej za zarzucany jej czyn kara roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności jest współmierna do stopnia zawinienia oskarżonej oraz społecznej szkodliwości czynu, uwzględnia sposób działania oskarżonej a nadto jej właściwości i warunki osobiste oraz osobowość . Przy wymiarze kary sąd uwzględnił nadto cele kary tak w zakresie prewencji szczególnej jak i ogólnej. Sąd warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej wobec oskarżonej kary na okres 3 lat próby uznając, że jest to wystarczające dla osiągnięcia celów kary . Na podstawie art. 46§1 kk wobec złożenia wniosku przez oskarżyciela posiłkowego Gminę J. orzeczono o obowiązku naprawienia szkody w pełnej wysokości ustalonej w toku postępowania . Na podstawie art. 41§1 kk mając na względzie, że oskarżona przy popełnieniu zarzucanego jej przestępstwa w istotny sposób, przez okres 5 lat nadużywała pełnionego przez nią stanowiska głównej księgowej okazując tym samym, że dalsze wykonywanie przez nią stanowiska związanego z odpowiedzialnością materialną zagraża istotnym dobrom chronionym prawem sąd orzekł wobec oskarżonej środek karny w postaci zakazu zajmowania stanowiska związanego z odpowiedzialnością materialną na okres lat 5 . Jak wynika z wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez kuratora sądowego z dnia 16.08.2013r. /k 856-857/ oskarżona najczęściej pozostawała zatrudniona w księgowości a w rozmowie z kuratorem przyznała, że została zwolniona dyscyplinarnie także z (...) (...), z uwagi na nierozliczone prawidłowo zaliczki . Na podstawie art. 627 kpk orzeczono o kosztach postępowania w całości obciążając nimi oskarżoną.